

نگرشی تحلیلی به عوامل مؤثر

در رشد و تربیت انسان

ابوالقاسم لطفی خنری

ستاد نماز جمعه شهر علویچه



نام کتاب: نگرشی تحلیلی به عوامل مؤثر در رشد و تربیت انسان

نویسنده: ابوالقاسم لطفی قفری

انتشارات: نشر رز

محداد صفحات و قطع: ۱۲۸.رقعی

شماره: ۱۰۰۰ نسخه

سال چاپ: اول - ۱۳۹۷

بها: ۱۸۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۲۸۲-۷-۱

سرشناسه: لطفی قفری، ابوالقاسم - ۱۳۵۶ -

عنوان و نام پدیدآور: نگرشی تحلیلی به عوامل مؤثر در رشد و تربیت انسان / ابوالقاسم لطفی قفری.

مشخصات نشر: تهران: نشر رز، ۱۳۹۷

مشخصات ظاهری: ۱۲۸ ص.

شابک: 978-622-99282-7-1

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: تربیت اخلاقی

Moral education: موضوع

موضوع: تربیت اخلاقی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام

Moral education-- Religious aspects -- Islam: موضوع

رده بندی کنگره: عل ۳ / ۱۳۹۷ LC ۲۷۳

رده بندی دیویی: ۳۷۰/۱۱۴

شماره کتابشناسی ملی: ۵۲۰۲۰۳۸

فهرست مطالب

۷	 مقدمه
۹	 فصل ۱، عناصر مربوط به قبل از ازدواج
۱۰	 عوامل مربوط به قبل از ازدواج
۱۲	 انتخاب همسر و رعایت اصول مباشرت با او
۱۵	 مراقبت‌های حیاتی قبل از بارداری
۱۵	 وراثت معنوی
۱۹	 ام‌البنین مادری نمونه
۱۹	 عفت و پاک‌دامنی
۲۳	 الف) خودسازی و پاک کردن ذهن و خلق از بدی‌ها و رذایل
۲۴	 ب) انتخاب همسر
۲۴	 (۱) تقوا و دین‌داری
۲۵	 (۲) شرافت خانوادگی
۲۵	 (۳) رشد عقلی کافی
۲۶	 (۴) داشتن سلامت روحی و روانی

۲۸	 فصل ۲، لقمه
۲۹	 تأثیر غذا
۳۳	 نقشه معاویه در دشمن‌سازی برای امام علی
۳۴	 لقمه‌های حرام، ریشه فاجعه کربلا

۳۶..... فواید و آثار حلال خواری

۳۸..... برخی از آثار لقمه حرام از منظر روایات اسلامی

۴۰..... داستان زیبایی تاریخی از اثر لقمه حرام

فصل ۳: زمان انتقال نطفه..... ۴۴

۴۵..... حالات پدر و مادر

۴۶..... آماده کردن نطفه (تربیت و پرورش نطفه)

۴۷..... تربیت فرزند هنگام انتقال نطفه

۴۸..... زمان های - راجع جهت انتقال نطفه

۴۸..... زمان های واجب جهت انتقال نطفه

۴۸..... زمان های مستحب جهت انتقال نطفه

۴۹..... زمان های مکروه جهت انتقال نطفه

۵۰..... برخی از امور مستحب هنگام آمیزش

۵۰..... دستورالعمل هایی برای آشنایی فرزندی عالم

فصل ۴: دوران جنینی..... ۵۴

۵۶..... الف) تقویت روحی، روانی و جسمی مادر

۵۷..... ب) تقویت غذای معنوی جنین

فصل ۵: بدو تولد..... ۵۸

۵۸..... تربیت فرزند از تولد تا ۳ سالگی

۶۵..... ویژگی های روانی کودک از بدو تولد تا ۳ سالگی

۶۶..... ویژگی های روانی کودک از سن ۴ تا ۷ سالگی

۶۸..... ویژگی روحی کودک از ۷ تا ۹ سالگی

۶۹..... ویژگی روحی و روانی فرزند از سن ۹ تا ۱۵ سالگی

۷۰..... ویژگی های فرزند در دوران ۱۵ تا ۲۰ سالگی

فصل ۱۶: تعلیم و تربیت والدین..... ۷۲

اصول و روش‌های تربیتی..... ۷۵

(۱) ترحم بر فرزند و دوست داشتن آن‌ها..... ۷۵

(۲) سلام کردن به کودکان..... ۷۶

(۳) بااحترام صدا کردن..... ۷۶

(۴) کودکان را در صف نماز جماعت جای دادن..... ۷۶

(۵) شرکت کردن در بازی کودکان..... ۷۶

(۶) راستی و صداقت..... ۷۷

(۷) پرهیز از تبذیر و رعایت عدالت..... ۷۷

(۸) سیر از عیب‌جویی و سرزنش..... ۷۸

(۹) هدایت عدل..... ۷۸

(۱۰) پنهان‌رانی..... ۷۸

(۱۱) اخلاص در تربیت..... ۷۹

(۱۲) انتقال محبت حضرت ولی عصر به فرزندان..... ۸۰

راه کارهای انتقال محبت حضرت حجت به فرزند..... ۸۰

نقش حساس پدر در تربیت نسی فرزندان..... ۸۲

ازدواج فرزندان..... ۸۹

فصل ۱۷: محیط..... ۹۲

الف) محیط جنینی..... ۹۲

ب) محیط طبیعی و جغرافیایی..... ۹۳

ج) محیط انسانی و اجتماعی..... ۹۴

محمدابن‌ابی‌بکر، رهاورد محیط تربیتی..... ۹۴

تأثیر محیط بر تربیت..... ۹۶

فصل ۱۸: دوست..... ۹۸

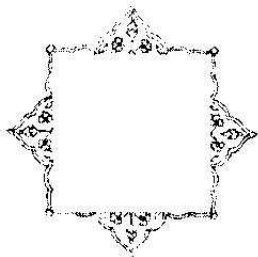
تأثیر دوست در زندگی نوجوان..... ۹۸

دوستان حقیقی و مجازی..... ۱۰۰

- دوستان حقیقی در قرآن ۱۰۰
- معیارها و روش های انتخاب دوست ۱۰۱
- افراط و تفریط در دوستی ۱۰۶
- ضرر دوستان ناشایست ۱۰۸
- (۱) افراد نادان: ۱۰۹
- (۲) افراد تنگ نظر: ۱۰۹
- (۳) افراد بدکاره: ۱۰۹
- (۴) دروغگو: ۱۱۰
- نکته مهم ۱۱۰

- فصل ۹: مریض و مستعد** ۱۱۲
- یادسپاری ۱۱۵

- فصل ۱۰: اراده و اختیار** ۱۱۷
- حفظه و جمیله، تجلی اراده ۱۱۸
- تقویت اراده ۱۲۰
- فهرست منابع ۱۲۶



مقدمه

از آنجایی که در فرایند تربیت، شناسایی عوامل تأثیرگذار بر شخصیت افراد، امری تعیین کننده و سرنوشت ساز به شمار می آید. اگر در فرایند تربیت از نقش سرمایه های چون ارث، محیط جنینی، محیط جغرافیایی، خانواده، جامعه، محیط تعلیم و تربیت، رسانه ها و... غافل شویم و میزان تأثیرگذاری این عوامل را در فرایند تربیت نادیده انگاریم یا ناچیز بشماریم، ظلمی بزرگ در حق تربیت شونده روا داشته ایم و او را از بسترهای مناسب و عوامل سرعت بخش تربیتی محروم کرده ایم.

از سوی دیگر اگر شکل گیری شخصیت انسان را فقط تابع عوامل مزبور بدانیم، فرایند تربیت را وابسته به عوامل جبری می بینیم چون جبر وراثت، جبر محیط، جبر غریزه، جبران و... انگاشته ایم و اساس جایگاهی برای تربیت پذیری پویا باقی نگذاشته ایم.

بنابراین در این میان اگر راه میانه را در پیش گیریم و در عین اعتقاد به تأثیر عواملی چون وراثت، محیط جنینی، محیط طبیعی و محیط انسانی و... مؤثرترین عامل در پیریزی و تکامل شخصیت انسان را اداره و اختیار آزاد ایشان بدانیم، فرایند تربیت را معنا و مفهوم ویژه ای بخشیده ایم. به این معنا که ما زمینه های مساعد و بسترهای مناسبی را



ایجاد نماییم تا ایشان راه خویش را آزادانه انتخاب نماید و استعدادها و قابلیت‌های درونی خویش را به شکوفایی رساند.

از این رو باید ابتدا نیم‌نگاهی به مجموعه عوامل تأثیرگذار بر شخصیت آدمی داشته باشیم و آنگاه میزان تأثیرگذاری هر کدام از این عوامل را در تربیت مشخص نماییم و سپس راهکارهای عملی استفاده از این عوامل را برای موفقیت در فرایند تربیت برشماریم.

www.ketab.ir